

ФІНАНСОВІ МЕХАНІЗМИ РЕГУЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНОГО ВИРОБНИЦТВА РЕГІОНУ

*ГМИРЯ В.П.,
ЗДОБУВАЧ ННЦ «ІНСТИТУТ АГРАРНОЇ ЕКОНОМІКИ»*

В статті розглянуто основні положення фінансових механізмів регулювання інвестиційної діяльності аграрного виробництва регіону, визначено перспективні напрями розвитку аграрного виробництва регіону.

В статье рассмотрены основные положения финансовых механизмов регулирования инвестиционной деятельности аграрного производства региона, определено перспективные направления развития аграрного производства региона.

Актуальність теми. В сучасних умовах господарювання в аграрному виробництві все ще не створено не лише організаційного, а й фінансового механізму регулювання інвестиційної діяльності. Саме в регіонах відбувається фінансова реалізація інвестиційних відносин в аграрному виробництві.

Постановка проблеми. Розглянути фінансові механізми регулювання інвестиційної діяльності аграрного виробництва і розробити пропозиції щодо їх удосконалення.

Аналіз останніх публікацій. Питаннями фінансового механізму регулювання інвестиційної діяльності в аграрному виробництві приділяють увагу вітчизняні і зарубіжні вчені. Серед українських вчених можна виділити Г. Андрусенко, П.Гайдуцього, О. Гудзь, О.Іваницьку, М.Корецького, А.Кісіль, Ю.Лупенко, Г.Мостового, П.Саблука, І.Сурай, В.Юрчишина та ін. Серед зарубіжних можна відзначити С.Вайн, Дж.Гордон, В.Джеффри, У.Шарп, Ф.Фабозці та ін.

Разом з тим вивчення робіт вітчизняних і зарубіжних вчених свідчить, що окремі питання потребують подальшого удосконалення.

Виклад основного матеріалу. Аналіз проблеми фінансових механізмів регулювання інвестиційної діяльності, розгляд особливостей інвестиційної діяльності і державної підтримки аграрного виробництва в регіоні в сучасних умовах господарювання та обґрунтування об'єктивної необхідності втручання держави в регулювання інвестиційної діяльності виробництва проводиться з

метою ефективності використання всіх галузей аграрного виробництва.

Фінансовий механізм регулювання інвестиційної діяльності аграрного виробництва займає центральне місце в процесі обґрунтування та вибору можливих варіантів вкладення коштів в аграрне виробництво.

Фінансовий механізм регулювання інвестиційної діяльності – це сукупність фінансових методів, важелів, інструментів впливу на інвестиційну діяльність з метою підвищення економічної ефективності господарської діяльності суб'єктів господарювання.

Важливу роль в регулюванні інвестиційної діяльності аграрного виробництва відіграє держава.

Державне регулювання охоплює такі напрями регулювання відносин в аграрному виробництві, як власності та підприємництва, інвестицій і структурної перебудови галузі виробництва, соціального розвитку й ринку праці, природокористування, тощо.

Система державного регулювання розвитку аграрного виробництва об'єднує ряд умов (чинників), кожен з яких тією чи іншою мірою впливає на результативність господарювання, забезпечує ефективність виробництва. В узагальнюючому плані вони являють собою комплекс організаційно-економічних, науково-технічних, соціальних й політичних умов функціонування продуктивних сил і виробничих відносин. Взаємодіючи в сукупності, вони зумовлюють рівень ефективності виробництва в цілому по агропромислому комплексу, в галузевих продуктових підкомплексах, окремих господарюючих структурах і галузях виробництва.

На розвиток аграрного виробництва безпосередньо впливає цінова і податкова політики.

Податкова політика - найважливіший інструмент державної дії на аграрні відносини, який об'єднує всі види податків. Тому оподаткування аграрного виробництва є складовою частиною аграрної політики держави. Податки при оптимальних формах і розмірах (ставках) більш дієві і в меншій мірі стимулюють інфляцію, ніж інші фінансові важелі держави. Податкова дія на аграрне виробництво виступає одним з найважливіших методів непрямого регулювання цін на макrorівні. Крім того, податки безпосередньо впливають на економічне зростання виробництв.

В економічній літературі виділяються наступні особливості використання системи оподаткування для аграрних виробників:

- необхідність більш низьких ставок по податках в порівнянні з іншими галузями;
- всебічне стимулювання інвестиційної діяльності і прибутковості організацій;
- важливість застосування більш простого порядку стягування податку;
- потреба в скороченні простроченої заборгованості по внесках до централізованого грошового фонду держави.[1]

Загалом політика держави спрямована на забезпечення інтересів розвитку промисловості та аграрного виробництва, зростання матеріальної зацікавленості працівників аграрного виробництва у виробництві продукції з урахуванням потреб держави та попиту населення.

Ціни аграрного виробництва мають особливості, що пояснюються чинниками, які діють у цій сфері.

Так, ціни в аграрному виробництві впливають на рівень роздрібних цін на споживчі товари, тому що переважна більшість останніх складається з продукції аграрного виробництва. У роздрібній ціні, як правило, більшу частку становить ціна закупівлі, тобто ціна підприємства виробника. Ціни у аграрному виробництві, у свою чергу, залежить від цін на продукцію важкої промисловості, будівельного комплексу та підприємств, що здійснюють ремонтні роботи від тарифів на вантажні перевезення, цін на пально-мастильні матеріали.

Основною причиною нестачі обігових коштів в аграрному виробництві є недостатній доступ аграрних виробників до фінансових джерел і, найперше, до кредитів банків.

Фінансове забезпечення інвестицій спрямовано на пошук оптимального варіанта - максимальної віддачі від вкладення коштів при мінімумі витрат. Вибір найкращого варіанта фінансування в умовах обмежених фінансових можливостей підприємства буде забезпечено тільки на основі встановлення призначення фінансування, його спрямованості й інших специфічних аспектів, пов'язаних із використанням.

На сучасному етапі розвитку інвестиційної діяльності ефективність її організації залежить від створення дієвої ринкової інфраструктури. Економічне піднесення та активізація інвестиційної діяльності можуть бути досягнуті шляхом створення діючого ринку капіталів та інвестицій.

Відновлення вкладення інвестицій в аграрне виробництво є важливою національною проблемою, розв'язання якої дасть

можливість підвищити продовольчу безпеку країни і виходу виробництва з кризового стану.

В умовах антикризової діяльності в аграрному виробництві відновити повноцінний інвестиційний процес в аграрне виробництво. З цією метою необхідно за допомогою важелів державного регулювання створити умови щодо формування високого рівня вкладення інвестицій в аграрне виробництво з власних і залучених коштів. Крім того, треба суттєво покращити інвестиційний клімат в аграрному виробництві, зробити його потенційно привабливим як для вітчизняних, так і іноземних інвесторів.

Аграрне виробництво є менш привабливою сферою вкладання капіталу, ніж, інші сфери економіки країни. Приплив інвестицій в аграрне виробництво стримують як причини загальноекономічного характеру, так і його інерційність, порівняна обмеженість асортименту продукції, низька транспортабельність окремих її видів, сезонність виробництва. Це призводить до втрат продукції і капіталу, збільшує терміни окупності інвестицій.

Роль держави у заохоченні вкладення інвестицій в аграрне виробництво полягає як у створенні загального сприятливого інвестиційного клімату в країні, так і в реалізації системи конкретних заходів щодо стимулювання припливу капіталу.

Висновки. Ефективне реформування аграрного виробництва, як свідчить світовий та вітчизняний досвід, можливе на основі залучення інвестицій, а також консолідації всіх джерел інвестування. Тільки в такому випадку можлива модернізація аграрного виробництва, впровадження нових технологій.

Інвестиційна політика держави у сфері залучення капіталу до аграрного виробництва повинна опиратися на чітко обумовлені пріоритети розвитку національного аграрного виробництва, органічне поєднання суворого контролю за дотриманням власних макроекономічних інтересів у цій галузі і відкритості вітчизняного економічного простору

Література.

1. Наукові основи агропромислового виробництва в зоні Лісостепу України / Редкол.: М.В. Зубець та ін. –К.: Логос, 2004. – 776с.

2. Саблук П.Т. Нова економічна парадигма формування стратегії національної продовольчої безпеки України в ХХІ столітті. – К.: ІАЕ УААН. – 2001. – 94с